

A VÉRADÁS FOLYAMATA

Köszönjük, hogy véradásra jelentkezett!

Kérjük, hogy olvassa el jelen előzetes tájékoztatónkat, és tekintse át az adatvédelmi tájékoztatót. A véradás során bármikor kérdéseket tehet fel, és a véradási szándékától bármikor elállhat.

A véradás folyamata körülbelül 30-45 percig tart és az alábbi lépésekből áll:

ADATFELVÉTEL:

Kérjük, hogy arcképes személyazonosító igazolványát, TAJ- és lakcímkártyáját mutassa be a felvételi asztalnál munkatársunknak.

Kérjük, hogy a jelentkezéskor kapott ásványvizet és édességet lehetőleg véradás előtt fogyassza el, főként, ha véradás előtt nem evett és ivott.

KÉRDŐÍV:

Megkérjük, hogy kérdőívben nyilatkozzon egészségi állapotáról, szokásairól, életének a véradás szempontjából fontos eseményeiről. A kérdéseket jogszabályi előírásoknak megfelelően, nemzetközi ajánlások alapján, a vért kapó betegek, és saját egészségének védelme érdekében tesszük fel. A kérdőív kérdéseit a következő oldalon találja. Néhány kiemelt kérdéshez magyarázatot fűztünk. Ezek a magyarázatok a kitöltendő kérdőíven nem szerepelnek.

A kérdések megválaszolása a véradás feltétele. Ha valamelyik válaszban bizonytalan, a kivizsgálást végző munkatársunkkal lehetősége lesz azt megbeszélni. **Ha valamelyik kérdésre nem kíván választ adni, következmények nélkül elállhat véradási szándékától.**

ELŐZETES LABORATÓRIUMI VIZSGÁLAT:

Ujjbegyéből vett vérmintából meghatározzuk vérének hemoglobint (vérfesték) értékét, és első véradók esetén az ABO vércsoportot. A mintavétel enyhe fájdalommal járhat.

SZEMÉLYES KIKÉRDEZÉS ÉS KIVIZSGÁLÁS:

A kivizsgálást végző munkatársunk kikérdezi, megvizsgálja és megállapítja, hogy alkalmas-e véradásra. Alkalmatlanság esetén tájékoztatást kap a kizárásról és annak időtartamáról. *A véradók alkalmassági vizsgálata nem minősül teljes körű orvosi kivizsgálásnak. A kivizsgálás során nem feltétlenül derülnek ki az Ön eddig ismeretlen egészségi állapotai, betegségei.*

VÉRVÉTEL:

A vérvétel félig fekvő testhelyzetben történik. Szúrás előtt fertőtlenítőszerrel letöröljük karját, és a vért egyszer használatos steril eszközökkel, műanyag zsákba vesszük. A szúrás enyhe fájdalommal járhat. A levett vér átlagos mennyisége 450 ml, ami egészséges személy számára veszélytelen. **Ha a vérvétel alatt vagy után panasza van, azonnal jelezze munkatársunknak!**

A LEVETT VÉR KIVIZSGÁLÁSA:

A véradáskor levett mintából laboratóriumban minden alkalommal meghatározzuk a vércsoportját, és elvégezzük a következő szűrővizsgálatokat: *humán immunodeficiencia vírus (HIV); hepatitis B-vírus (HBV); hepatitis C-vírus (HCV); szifilisz.*

Fentieken kívül a vérplazmát *hepatitis A-vírus (HAV) és Parvovírus B19* kórokozókra is vizsgáljuk.

Kérjük, jelölje a kérdőíven, ha ezek közül a betegségek közül bármelyiket korábban kimutatták Önnél!

Nem negatív vizsgálati eredmény esetén levélben automatikusan értesítjük Önt, és a levett vért megsemmisítjük.

A véradásra jelentkezőkkel szemben alapvető elvárás, hogy életmódjuk ne legyen kockázatos a vérral átvihető betegségek megszerzése szempontjából. Ennek megfelelően, a negatív vizsgálati eredményekről nem küldünk értesítést. Amennyiben munkavállaláshoz, vagy más okból igazolásra van szüksége negatív eredményéről, egyéni kérésre feltöltjük az EESZT-fiókjába, azonban kérjük, hogy **pusztán azért ne adjon vért, hogy a szűrővizsgálatokat elvégezzék Önnél!**

VÉRADÁST KÖVETŐEN:

A véradás után igyon bőségesen folyadékot, kerülje a nehéz fizikai munkát, sportot, és lehetőleg 1-2 órán keresztül ne dohányozzon. **A szúrás helyére került kötést 4 órán keresztül hagyja fent.** A ragtapasz eltávolításakor kellemetlen érzet keletkezhet. A vérvétel helyén rövid ideig tartó enyhe fájdalom, duzzanat és kismennyiségű vérzés előfordulhat. **Ha a szúrás helye vérezik, a vérvétel helyére gyakoroljon nyomást, és karját emelje fel.**

Nagyon ritkán enyhe rosszullet, hányinger és hányás, elenyésző számban ájulás történhet, ezért **12 órán keresztül ne végezzen munkát vagy szabadidős tevékenységet magasban vagy veszélyes helyen.**

Amennyiben a vérvétel helyén kiterjedt gyulladás, nagymértékű véraláfutás jelentkezik, vagy a szúrás helye befertőződik, forduljon orvoshoz, vagy keresse fel bármelyik vérellátó intézetet.

FONTOS:

Vért betegek gyógyítására használjuk. Lehet, hogy Ön egészségesnek érzi magát, de hordozhat kórokozókat!

A legmondosabb kivizsgálás esetében is előfordulhat, hogy még nem tudjuk kimutatni a fertőzést, ezért ha véradása után fertőző betegsége igazolódik, kérjük, jelezze bármelyik vérellátó intézetünknek, vagy az ovsz@ovsz.hu címen!

VÉRADÓ KÉRDŐÍV MINTA**Általános kockázatfelmérő kérdések:**

Jelenleg egészségesnek érzi magát?

Tervezi-e, hogy a mai nap veszélyes tevékenységet végez *(pl. munka a magasban, extrém sport)?*

Ha korábban adott már vért, a véradása után volt-e panasa, rosszullete?

Élete során volt-e életveszélyes allergiás reakciója (anafilaxia)? *(pl. gyógyszerre, rovarcsípésre)?*

Élete során bármikor használt-e intravénás kábítószerrel vagy olyan injekciót, amit nem orvos írt fel?

Szexuális életvitele miatt nagyobb-e a kockázata annak, hogy fertőző betegséget kap? <lásd a MAGYARÁZATOT>

(pl. rendszeres szexuális kapcsolat pénzért-, kábítószerért cserébe; alkalmi ismerősökkel; prostituáltakkal, vagy rendszeres szexuális kapcsolat fertőzés átvitel szempontjából kockázatos partnerrel)

Transzfúzióra, szervátültetésre, örökletes tényezőkre vonatkozó kérdések:

Élete során kapott-e transzfúziót *(vért, vérkészítményt)?*

Volt-e szövet-, szervátültetése? Élete során kapott-e emberi eredetű hormont *(pl. növekedési hormon)?*

Tud-e arról, hogy vérrokonai között előfordult a Creutzfeldt-Jakob betegség?

Születés kori nemét okmányjaiban megváltoztatták-e?

Külföldi tartózkodással kapcsolatos kérdések:

Az utóbbi egy évben járt-e külföldön?

Trópusi országban születt-e, vagy élt-e legalább 6 hónapot összefüggően trópusi országban?

Bármelyik külföldi tartózkodása alatt vagy hazatérés után 6 hónapon belül volt-e magas láza?

Élt-e 1980 és 1996 között az Egyesült Királyságban legalább 1 évet összefüggően?

Gyógyszer szedésére vonatkozó kérdések:

Jelenleg szed-e valamilyen gyógyszert?

Szedte-e a tájékoztatóban szereplő gyógyszerek valamelyikét? *(Kérjük, tekintse át a Gyógyszerlistát!)*

Jelenlegi vagy korábbi betegségeire vonatkozó kérdések:

Szív- és érrendszeri betegség *(pl. vérnyomásbetegség, mellkasi fájdalmak, szívinfarktus, stroke)*

Vérképzőszervi-, immunrendszeri betegség *(pl. véralvadási zavar, vérzékenység, trombózis, embólia)*

Hormonbetegség *(pl. pajzsmirigybetegség, mellékvese-betegség, cukorbetegség)*

Idegrendszeri betegség *(pl. ismételt ájulások, epilepszia, görcsös rohamok)*

Rosszindulatú betegség *(pl. leukémia; szerveket, szöveteket érintő daganat)*

Légzőszerveket érintő betegség *(pl. tüdőbetegség, TBC, asztma)*

Gyomor- és bélbetegség; vesebetegség *(pl. gyomorfekély, lisztérzékenység, gyulladós bélbetegség)*

Fertőző betegség *(fertőző májgyulladás <HAV, HBV, HCV>, szifilisz, malária, Chagas-betegség, babesiosis, Leishmania-fertőzés, HIV, HTLV I/II, egyéb fertőző betegség)*

Volt-e olyan egyéb betegsége, ami a fentiekbe nem sorolható?

Fél éven belüli eseményekre vonatkozó kérdések:

Élt-e fertőző beteg közvetlen környezetében? *(TBC; hepatitis B; himlő; kanyaró stb.)* <lásd a MAGYARÁZATOT>

Tetoválták-e? Volt-e füllyukasztása, testékszer-behelyezése, akupunktúrás kezelése?

Átesett-e műtéten, endoszkópos vizsgálaton *(gyomor-, béltükrözés)?*

Harapta-e meg ismeretlen, vagy vadon élő állat? Volt-e kullancs-csípése?

Volt-e kitéve vérrrel átvihető fertőzés fokozott kockázatának? <lásd a MAGYARÁZATOT>

(pl. alkalmi szexuális kapcsolata volt fertőzésátvitel szempontjából kockázatos partnerrel;

HBV/HCV/HIV-pozitív ember vérével érintkezett; büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartották)

Az utóbbi egy hónapon belül történt eseményekre vonatkozó kérdések:

Volt-e indokolatlan fogyása, láza, nyirokcsomó duzzanata, szomjúságérzés mellett sok vizelete?

Volt-e lázas betegsége, balesete, sérülése, fogkezelése, herpesze, hasmenése?

Kapott-e ENGERIX, TWINRIX vagy más védőoltást hepatitis B májgyulladás ellen?

Egyéb védőoltás *(BCG, sárgaláz, rubeola, kanyaró, mumpsz, tífusz, kolera, poliomyelitis stb.)*

Csak nőkre vonatkozó kérdések:

Jelenleg, vagy az elmúlt fél évben volt-e terhes? Jelenleg szoptat-e?

Ha korábban adott már vért, akkor az utolsó véradása óta volt-e terhes?

MAGYARÁZATOK:

Szexuális kapcsolat: vaginális, orális, anális szex (pénisz és hüvely, pénisz és száj, pénisz és végbél közötti érintkezés), függetlenül attól, hogy óvszert vagy más védelmet használtak-e vagy sem. A kapcsolat szempontjából érdektelen a résztvevők neme, szexuális irányultsága és nemi identitása. *(Jelen szabályozásban nem tekintjük kockázatos szexuális kapcsolatnak a két nő közötti lesbikus kapcsolatot.)*

Fertőző beteg közvetlen környezetében él: a beteggel azonos családi házban, lakásban, szobában lakik.

Fertőzésátvitel szempontjából kockázatos szexuális partner: prostituált, injekciós kábítószer használó személy, szexuálisan kicsapongó életformát folytató személy, ismeretlen személy, alkalmi szórakozóhelyi ismerős, kiközvetített partner; ismert vagy gyanított hepatitis B-pozitív (HBV), hepatitis C-pozitív (HCV), HIV-pozitív személy; nemibeteg személy; fertőző májgyulladásban szenvedő beteg; vérzékeny beteg, dializált beteg; szexuális erőszak áldozata.

Vérrel való érintkezés: beteg személy vérével szennyezett tű vagy más éles eszköz okozta sérülés; beteg vérének érintkezése sérült, kidörzsölt, gyulladt bőrfelülettel; beteg vérének fröccsenése szem-, orr- vagy szájnyálkahártyára.